

nt

naš tednik

LETO XXXIII. — Številka 22

27. maja 1981

Cena 5.— šil. (7 din)

Poštnina plačana v gotovini
Erscheinungsort Klagenfurt

Celovec

P. b. b.

Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

Kotmara vas: Spori
med lovci gredo naprej
stran 2

Slovenska mladinska
gledališča dobijo pred
nemško strokovno pu-
bliko najboljše ocene
stran 5

Slovenska gimnazija
je koroški nogometni
prvak — zdaj zastopa
Koroško pri državnem
prvenstvu!
stran 8

Ljudsko štetje:

Javite nerednosti!

V zvezi z ljudskim štetjem, 12. maja 1981, je že več rojakov sporočilo, da so pri izvedbi ugotovili razne nekorektnosti, oz. poskuse vplivanja, kar se tiče vprašanja po občevalnem jeziku.

Uredništvo Našega tednika in tajništvo Narodnega sveta koroških Slovencev pripravljata dokumentacijo pritožb, ki naj bi bila podlaga za protestne ukrepe pri oblasteh. Zato prosimo bralce in rojake, da nam javite vse ugotovitve nekorektnega postopanja oblasti in njihovih organov pri ljudskem štetju.

Uredništvo NT

Tajništvo NSKS

Ljudsko štetje je protiustavno:

Slovenci pred ustavno sodišče?

Ljudsko štetje 1981 je protiustavno! To je sporočil v posebnem pismu obema osrednjima organizacijama mednarodno priznani strokovnjak za narodnostno pravo profesor dr. Theodor Veiter. Veiter piše, da način povpraševanja po občevalnem jeziku ni v skladu z določili člena 7 državne pogodbe. Veiter: „V celoti se pridružim vašemu stališču!“

Kot znano, so koroški Slovenci pred ljudskim štetjem jasno pove-

dali, da je način štetja, kot ga doživljamo letos, protiustaven. Centralni statistični urad, ki je pristojen za izvedbo ljudskega štetja, „je izbral pri povpraševanju po občevalnem jeziku tako možnost, ki je najbolj proti manjšini,“ tako Veiter. Prakso pa smo doživeli v teh dneh. Tako iz Podjune, predvsem pa iz Zilje sporočajo, da števeni komisarji zavajajo ljudi k napačnemu navajanju podatkov. „Ali samo nemško, ali pa samo slovensko“ je bila parola na Zilji.

S tem da se je tudi dr. Veiter pri-

družil stališču koroških Slovencev, imajo osrednje organizacije še dodatno potrdilo za namero, da bi se obrnili na ustavno sodišče. Predsednik Narodnega sveta dr. Matvez Grilc je izjavil za nemško tiskovno službo Našega tednika, da bo o argumentaciji dr. Veiterja razpravljalo še predsedstvo Narodnega sveta. Sam bo predlagal skupno pritožbo pri ustavnem sodišču, ki jo naj vložita NSKS in ZSO. Na vsak način pa bodo koroški Slovenci odrekli ljudskemu štetju vsako veljavo, je poudaril Grilc.

Preteklo soboto sta vabila Kolpingov zbor (Kolping-Chor) iz Celovca in Krščanska kulturna zveza na kulturno prireditev, o kateri vnaprej nobeden prav ni vedel, kaj bo in kako bo. Vabilo samo je nastalo pod nenavadnimi pogoji, tudi program je obetal, da bo nenavaden.

Kolpingov zbor je imel v gosteh štajerski zbor „Trodstubngsong“ (petje v kašči), moški kvintet Wulfenia-zbora iz Celovca ter moški pevski zbor SPD „Kočna“ iz Sveč v Rožu.

V novem Kolpingovem domu v EnzenbergstraÙe (zaradi sosesčine zemljišča, na katerem naj bi nastal celovski kulturni dom koroških Slovencev, so nekateri hudomušno ugotovili, da prireditev predstavlja nekako generalko za delovanje kulturnega doma), se je zbralo razveseljivo

lepo število vseh barv (od koroškega gvanta do večerne obleke) in obeh narodnosti, ki živita rama ob rami na Koroškem. Kolpingov zbor, ki je star šele 12 let, je izrazil že v dobrodošli ci svoje veliko veselje nad pestrostjo večera kot takega. „Ni pa navadno, da se srečata koroški gvan in koroški Slovenec na odru v Celovcu,“ je menil zastopnik zbora v svojem pozdravu.

Zelo pester spored je v najkrajšem času navdušil začetkomu bolj skeptične obraze; vse skupine so se res potrudile, da prispevajo svoj delež k dobremu poteku večera. Skupine so vodili prof. Jože Ropitz (Kolpingov zbor), prof. Sepp Spanner („Trodstubngsong“), Roland Streiner (moški kvintet Wulfenia-zbora) in prof. Anton Feinig

(Moški zbor SPD „Kočna“), povezovala pa sta Wilfried Winkler in prof. Janko Zerzer, ki je prikazal tudi jezikovno situacijo svojega domačega kraja, ki je tipičen za položaj srednje velike vasi na južnem Koroškem.

Zastopnik Kolpingovega zbora je na vprašanje po vzroku te pobude povedal sledeče: „Tako kot mi mislimo, mislijo mnogi Korošci. Da pa do takih prireditev ne pride večkrat, ima vzrok predvsem v tem, da na Koroškem še manjka nekoliko poguma.“

Tako Štajerci kot tudi Svečani so bili nad to pobudo veseli; v veseli družini so si po koncertu izmenjavali svoje izkušnje, ki bodo, upajmo, opogumile k nadaljnjim podobnim prireditvam.

FK

Runda brez rezultatov:

Slovenci zahtevajo namesto lepih besed konkretna dejanja

„Nobenih konkretnih rezultatov“, je bila prva reakcija članov slovenske delegacije na vprašanja novinarjev, ki so pretekli ponedeljek čakali skoraj štiri ure na rezultate pogovorov med voditelji strank in zastopniki NSKS in ZSO. Po drugi rundi pogovorov, ki jih je vodil deželni glavar Wagner, s slovenske strani pa predsednika dr. Grilc in dr. Zwitter, je nastal vtis, da je prišlo do zaostritev stališč, predvsem pri ÖVP in FPÖ, saj sta šefa strank Knafl in Ferarri po pogovoru govorila le še o sosvetih.

Pogovor brez rezultatov: predsednik Grilc in Zwitter, Knafl in Wagner (z desne).

Druge runde pogovorov med Slovenci in šefi strank so se udeležili tudi osrednji tajnik NSKS in ZSO ter Herbert Seher, ki je govoril o glasbeni šoli in žitrajski ravnatelj Franc Kukovića, ki je spregovoril o perečih vprašanjih na področju obveznega šolstva. Tako je Kukovića med drugim tudi dejal, da učitelji himajo nobenega (!) dvojezičnega šolskega pripomočka, za takojm. dvojezični pouk, razen, kar učitelji izdelajo sami iz dobre volje in samoiniciative.

Herbert Seher je po razgovorih povedal, da glasbena šola zajema okoli 300 otrok, ki so zajeti v 12 skupinah na celotnem dvojezičnem ozemlju. Čeprav starši plačujejo za glasbeni pouk svojih otrok, stroški še zdaleč niso kriti in ima glasbena šola letos že primanjkljaj, ki presega pol milijona šilingov.

Oba predsednika sta spregovorila k vprašanju otroških vrtcev, saj slovenski otroci nikjer razen v treh privatnih otroških vrtcih v Šentpetru, Celovcu in Šentprijmožu nimajo možnosti, da spregovorijo v materinščini. K vsem konkretnim točkam pogovora deželni glavar Wagner ni hotel dati nobene izjave, Knafl je „obžaloval“, da Slovenci niso šli isti dan v sosvete, Ferarri pa je celo govoril, da so zato pristojni samo sosveti, „ki naj permanentno izboljšujejo položaj slovenske narodne skupnosti“. Edi-

no, kar zastopniki teh strank ponujajo, je sprememba sestave sosveta, v katerem naj bi sedeli tudi opolnomočeni zastopniki strank, „v ostalem pa je manjšinsko vprašanje kompetenca zveze“, je dejal Wagner.

„Stranke naj sprva pokažejo s konkretnimi dejanji, da so resno pripravljene reševati manjšinski problem, prej ne vidim vzroka, da bi se naše stališče kakorkoli spremenilo,“ je dejal pred novinarji predsednik ZSO dr. Franci Zwitter, ki je opozoril na to, da hočejo sedaj pod pritiskom siliti Slovence v sosvete.

Isto je poudaril predsednik Narodnega sveta dr. Grilc, ko je v intervjuju za avstrijsko televizijo dejal, da Slovenci najprej hočemo videti dejanja: „Če se že govori o klimi zaupanja, potem naj stori večina korak k manjšemu. Ne moremo verjeti samo lepim besedam, slediti morajo dejanja. O teh smo danes čisto konkretno razpravljali. Če bomo videli, da stranke resno hočejo reševati naše probleme in postaviti dejanja lahko razpravljamo o sosvetih.“ Na vprašanje novinarjev, ali misli Grilc, da je prišlo do zaostritev pozicij, je Grilc dejal, da ima vtis, da nasprotja niso nepremostljiva:

„Važno je, da bo prišlo do nadaljevanja pogovorov, ki naj končno prinesejo tudi rezultate.“ Prihodnja runda je načrtovana za jesen.

Problematika nerazvitih dežel v filmu:

„Sanje Sandina“ (Der Traum des Sandino)

1. 6., ob 19.30 v Mohorjevi

Dokumentarni film o Nicaragui, pospeševan s sredstvi ministrstva za pouk in umetnost. Barvni film sta posnela Rudi Palla in Margareta Heinrich, ki bosta sama prisotna pri predvajanju v ponedeljek, 1. junija, ob 19.30, v jedilnici Mohorjevega dijaškega doma, 10. Oktober-Straße 25, 1. nadstropje. K predvajanju tega filma in nato sledeči diskusiji z režiserjema vabi Koroška dijaška zveza, Österreichischer Informationsdienst für Entwicklungspolitik ter 3. Welt Laden v Celovcu.

„Dokumentarni film o Nicaragui razumemo kot neke vrste pomoč nerazvitim deželam v obliki podajanja avtentične informacije, ki v naši državi primanjkuje. Avstrijska javnost se premalo, ponekod celo napačno informira o 3. svetu. S filmom hočemo prikazati delo in položaj nicaraguesekega ljudstva po osvoboditvi in istočasno ob tem primeru nakazati probleme in situacijo tako imenovanih dežel v razvoju.“ Tako so se izjavili snemalci filma o svojem delu.

Tudi način predvajanja filma je novost v Avstriji: ustvarjalci filma so pri vseh predvajanjih prisotni in grejo s filmom med ljudstvo. S tem potujočim kinom hočejo prireditelji približati ta medij ljudstvu in

dati možnost za pogovor s snemalci filma, kar pri običajnih filmih ni možno, največkrat pa se niti ne ve, kdo je film naredil in kaj si je ta zraven mislil.

Iniciativo Koroške dijaške zveze, da nudi v svojem programu prireditelj tudi ta film in razgovor z režiserji, zelo pozdravljamo. S tem prispeva naša študirajoča mladina svoj del k sodobnemu soočanju s problematiko v nerazvitih deželah in tudi k sodobnemu pristopu razumevanja filmov. Želimo tej prireditvi čim več uspeha in obiskovalcev.

TEDNIKOV KOMENTAR

A-libi a-li li-bido

JANKO FERK

TEDNIKOV KOMENTAR

Ob vseh kvatrach kdaj se kdo spomni slovenske kulture. Pod poljem „kultura“ sodi zame vsa umetnost: slovstvo; glasba; likovna umetnost. Čeprav je dosti (recimo) vidnih slovenskih imen, (ne bom jih našteval), se slovenska umetnost vrti v lastnem krogu, tako rekoč v getu, iz katerega le redkokdaj kdo „pobegne“, in še to samo s tujo pomočjo. Če si kdo sam pomaga „iz zadrege“, in prodre na podlagi lastne iniciative v večji kulturni krog, mu „zavedni“, „najbolj zavedni“ koroški Slovenci takoj podtikavajo rene-gatstvo in še druga grda „dejtva“.

Končno, po mnogih letih literarnega ustvarjanja se sloven-

skemu literatu ne nasmejala samo muza... Mislim na učitelja in pisatelja Florjana Lipuša iz Lepene pri Železni Kapli, ki je doslej konsekvntno pisal in ki so ga drugi njegovi kolegi, ki so pač po svoji naravi (malo) bolj glasni, postavili ali celo potisnili v kot; ampak v kulturni.

Peter Handke iz Grebinja se je začel učiti jezika svojih prednikov (tako ga imenuje v knjigi „Die Lehre der Sainte-Victoire“), slovenščine. Po sreči je imel in ima edinstveno učiteljico, in sicer Helgo Mračnikar, rojakinjo iz Roža, ki ga je znala seznaniti in zainteresirati za slovensko literaturo. Rezultat je bil predstavljen konec marca v dunajskem Muzeju 20. stoletja, kjer

so v soncu Petra Handkeja zasvetili še drugi „kulturniki“; doktor Bruno Kreisky, ki zaradi boleznih ni utegnil prebrati romana, na primer, in vsa druga prominenca, ki je krčevito poskušala spraviti sebe v zvezo z Lipuševim „Dijakom Tjažem“. Če bi ga le brali tudi...

To je samo en konkreten primer. Drugi kulturni primer je umetnik Valentin Oman, ki je moral dolga leta čakati, da so se ga na primeren način spomnili.

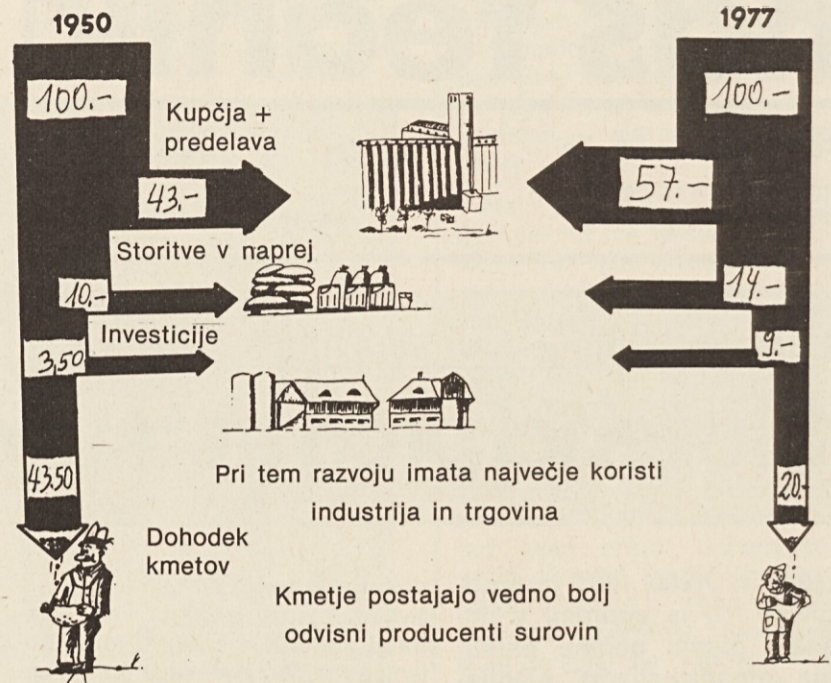
Termina predstavitve Lipuševe knjige in Omanove personalke sta padla le po naključju v približno isti čas. Gre za naključje, ki krasno nakazuje zapostavljenost koroških Slovencev v Avstriji. Lipušev roman je šele preko Petra Handkeja in po desetih letih „kulturnega molka“ in doslednega ignoriranja zanimiva in dobra stvar in Oman je šele danes, ko drugi umetniki (kot na primer profesor Ernst Fuchs) že prodajajo svoje Rolls Royce, (prodajajo, ne kupujejo!), vredni personalke v Ljubljani, ne v Celovcu ali na Dunaju. „Heimat, bist du großer Söhne...“ „opravičujoče“ poje-

MIHA ZABLATNIK:

6. del

Kmet v stiski

Če izda 1 Avstrijec 100.— šil. za avstrijsko hrano, potem se razdeli ta denar

Občinska seja v Kotmari vasi:

Spori med lovci gredo naprej

Zadnja seja kotmirškega občinskega odbora, ki je bila v torek, 12. maja 1981, je obsegala enajst točk. Sklepi so bili vsi soglasni, čeprav je bila pri nekaterih točkah diskusija precej trda, a stvarna. Po koncu seje je župan obvestil občinski odbor o pritožbi direktorja Hermanna Daniela, ki ga je najemnik občinskega lova Josef Motschiunig (pri oddaji lova jeseni 1980 je glasoval zastopnik EL Jože Wakounig proti Motschiunigu in predlagal, naj se tudi v Kotmari vasi končno ustanovi lovska družina)

izključil iz vrste lovcev, ki smejo loviti v kotmirškem občinskem lovišču; zanimivo je, da so vsi zemljiški lastniki v tistem revirju, ki ga je prej oskrboval Daniel, podpisali pismo občinskemu odboru in izrazili ogorčenje zaradi spremembe. Argument za izključitev je bil ta, da Daniel stanuje v Celovcu, vendar lovijo v občinskih loviščih še nekateri taki lovci, ki ne stanujejo v kotmirški občini. Vrhu tega pa je Daniel tudi lastnik tri hektarje velikega zemljišča v Šmarjeti v kotmirški občini.

Kot prva točka so bila na sporedu vprašanja. Župan Josef Struger je na vprašanje zastopnika EL Jožeta Wakouniga, kdaj bo konec onesnaževanja okolja okoli posestva Kotmara vas 69 (v Reki), odgovoril, da so na njegovo navodilo tam že začeli z odvažanjem odpadkov. Po poročilu nadzornega odbora je sledila soglasna razrešnica župana za finančno leto 1980. Od dana so bila tudi preostala dela za novi gasilski dom (okna, vrata, zasteklitev, ključavničarska dela). Občina bo sklenila pogodbo s poštno upravo (nova pošta bo v gasilskem domu) in nabavila nov bager (625.000 šil.). Za dela na poti, od katere bo imela glavno korist žihpoljska občina, bo Kotmara vas prispevala 35.000 šil. Na predlog odbora za kmetijstvo se je zvišal prispevek za spuščanje bikov na 130 šilingov; zastopnik EL pa je tudi zahteval, naj tisti, ki imajo občinske bike, redno zapisujejo obrejitve. Urejena je bila tudi preskrba z vodo za vodovodno zadrugo Šmarjeta in odobren lovski odstrel za 1981.

Prošnja uprave NT:

Neredno dostavljanje Tednika:

V zvezi z dostavljanjem Tednika se nam ponovno zgodi, da se oglasijo naročniki, ki niso pravočasno dobili Tednika. Najnovejši primer iz okolice Dobrle vasi prekaša vse dosedanje slučaje. 18. 12. 1981 (!) smo javili pošti novega naročnika, vendar Tednika sploh niso dostavljali. Poštna uprava se nam je za najmlajši primer sicer opravičila, generalna direkcija pa je že ob prejšnjem primeru zagotovila, da se taki slučajji ne bodo ponavljali. Upajmo.

Upanje je premalo. Če bi se slični slučajji ponavljali, Vas prosimo, da se pismeno ali telefonsko (72-5-65) oglasite pri upravi Našega tednika.

Uprava NT

Dvojezičnost kot temelj uspeha:

Izrabljene možnosti

Obema sta skupni dve stvari: prihajata iz južne Koroške in sta uspešna ne nazadnje zaradi tega, ker so ju starši poslali v dvojezične šole. Poročamo o koroških Slovencih, katerih življenje je dokaz, da se odvzame velika priložnost tistim otrokom, ki niso prijavljeni za dvojezični pouk.

V službi Združenih narodov je deloval že štiri leta v Ulan Batorju, glavnem mestu Mongolije, in dve leti v Colombu, glavnem mestu Sri Lanke (Cejlon). Trenutno se pripravlja 32-letni dr. Zdravko Inzko na pravni fakulteti dunajske univerze na zaključni izpit „Letnika za mednarodne stike“ (Jahrgang für internationale Beziehungen); ko bo končal te izpite, se bo spet vrnil v službo Generalnega tajništva OZN v New Yorku. Skratka: ta Korošec ima kljub svoji mladosti za sabo že uspešno pot, ki se je začela v dvojezični ljudski šoli v Svečah. Po maturi na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu in po končanem študiju na pravni fakulteti univerze v Gradcu se je vpisal na Diplomatsko akademijo na Dunaju, ki jo je leta 1974 uspešno zaključil. Poleg svojega študija pa je Zdravko Inzko vedno deloval za svoje slovenske rojake: bil je na vodilnem položaju v Koroški dijaški zvezi in je bil leta 1970 med ustanovitelji Slovenskega atletskega kluba (SAK). Tudi odkar deluje kot diplomat za svetovno organizacijo OZN, ima redne stike s koroškimi Slovenci in se angažira za svojo narodno skupnost. Saj Zdravko Inzko ve, da ima njegov uspeh korenine ne nazadnje v zavestni pripadnosti k slovenski narodni skupnosti na Koroškem.

Zaradi dvojezične vzgoje mu je bilo učenje drugih jezikov veliko lažje, pripoveduje Inzko, ki danes obvlada poleg slovenščine in

nemščine še angleščino, francoščino, češčino, srbohrvaščino, ruščino in mongolščino. Prednost pa ni samo v večjezičnosti. „Dvojezična vzgoja na splošno bistri inteligenco, razširi splošno obzorje in privede k močnejši senzibilnosti,“ pravi Zdravko Inzko.

Njegov primer najbolje dokazuje, kako pravilna je ta ugotovitev. Predvsem pa: taka dvojezična vzgoja ni samo temelj uspešni diplomatski poti. Tudi v gospodarstvu, pri mednarodnih organizacijah in ustanovah (od raziskovalnih institutov do zvezne železnice), na univerzah, v muzejih, v drugih kulturnih ustanovah se odpira široko polje izvrstnih poklicnih možnosti za ljudi, ki so se zgodaj naučili tudi slovenščine.

To ugotavlja tudi 45-letni zgodovinar Andrej Moritsch, ki pravkar zaključuje na Dunaju svojo habilitacijo o „Ruskem kmečkem vprašanju pred oktobrsko revolucijo“ (Die russische Bauernfrage vor der Oktoberrevolution) in bo tako kmalu deloval kot univerzitetni profesor. Kmečki sin iz Draganč pri Zilji, kjer je hodil v enorazredno ljudsko šolo, je že danes na svojem strokovnem področju priznan mož v mednarodnih znanstvenih krogih. Tako bo izšla v kratkem zgodovina koroških Slovencev, ki jo je napisal Moritsch skupno z newyorškim univerzitetnim profesorjem za evropsko zgodovino Thomasom Barkerjem.

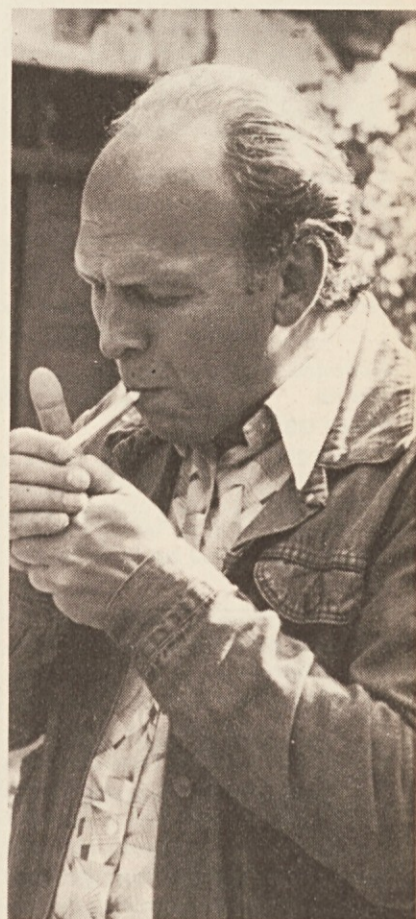
Pa bi bil Andrej Moritsch skorajda postal žrtev koroških razmer: ko

je hodil v ljudsko šolo, so vladali nacisti in zabičevali otrokom (in njihovim staršem): „Kärntner, sprich Deutsch!“ Pri Moričevih je bilo samoumevno, da so se uprli nacistični drhali in so še naprej govorili slovensko materinščino. Slovenskega pismenega jezika pa se je mogel Andrej Moritsch šele naučiti, ko je prišel leta 1950 na celovško učiteljsko šolo. Nato je bil učitelj v velikovškem okraju in tam občutil nestrpnost nemškonacionalcev (predvsem tistih, ki so sami le slabo znali pismeno nemščino) na lastnem telesu. Šel je na Dunaj študirat zgodovino in zemljepis. Zaradi znanja slovenščine je prišel kmalu na institut za geografijo in k profesorju Vladimirju Klemenčiču v Ljubljano, kjer je napisal svojo disertacijo o zaledju Trsta — trojezično: zaradi znanja slovenščine

ne in nemščine se je v kratkem času naučil še italijanščine.

Predvsem zaradi znanja jezikov so poklicali Moritscha nato na Dunaj na institut za vzhodnoevropske zgodovine; poslali so ga na prvo, štiri mesece dolgo potovanje v Sovjetsko zvezo. Moritsch je že v dveh mesecih znal perfektno rusko, kar mu je tudi omogočilo, da je postal med zahodnimi Evropejci eden najboljših poznavalcev vzhodnoevropske zgodovine: „Dvojezičnost zbuja interes, da gledaš preko lastnega malega kroga in tako vedno znova izziva človeka k nadaljnjim naporom,“ pripoveduje Moritsch, čigar otroka, ki doraščata na Dunaju (stara sta enajst in 16 let) govorita poleg nemščine še slovensko in angleško.

To pa ni edina stalna povezava znanstvenika z lastnim pokole-

Zgoraj: mednarodno priznani znanstvenik dr. Andrej Moritsch — levo: mednarodno priznani diplomat dr. Zdravko Inzko.

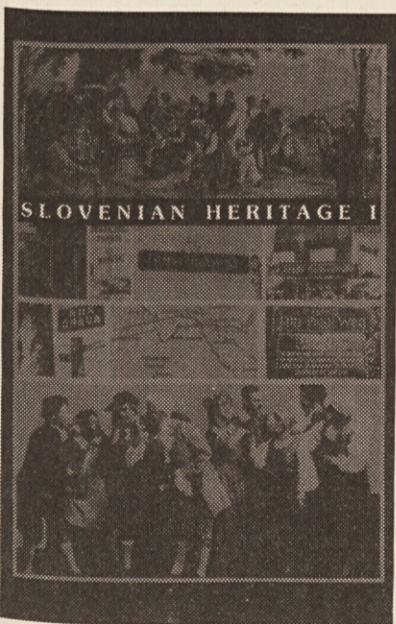

njem. Moritsch zida v svoji ziljski rojstni občini hišo, v katero se vedno spet zateče, da piše svoja dela. Tam je Moritsch tudi opazil, koliko njegovih slovenskih sosedov jemlje lastnim otrokom najbolj enostavne priložnosti za poznejši uspeh, ker jih ne prijavijo za dvojezičnih pouk v šoli: „To je kratkovidno umikanje pred neumno propagando ljudi, ki zaradi tega nočejo, da bi otroci na južnem Koroškem izkoristili edinstveno priložnost za izobraževanje, da bi jih imeli pozneje na razpolago kot neizobraženo delovno moč, ki ne stane dosti denarja.“

(Iz časopisa KEL „morgen-jutri“)

Knjige, ki jih priporočamo

Kje naj išče slovenska mladina, ki danes živi razkropljena po vsem svetu, svoje korenine? Tako nekako se je najbrž vprašal Edi Gobec, ko je založil v angleščini knjigo „Slovenian Heritage“ („Slovenska dediščina“). Edi Gobec, ki v Ohio vodi Slovenski ameriški inštitut in je profesor za sociologijo in antropologijo, je v svoji široko zajeti knjigi šel po stopinjah znamenitih Slovencev; predstavlja Slovenijo, posebej je obdelal tudi zgodovino naselitve Slovanov ter zamejske Slovence v Italiji in na Koroškem.

„Koroški Slovenci morajo biti rešeni smrti!“ je zapisal Gobec v dodatku k bogatemu poglavju o koroških Slovencih, v katerem predstavlja tudi politične smeri med manjšino, daje širok pro-

stor Slovenski gimnaziji in kulturnemu delu koroških Slovencev.

V posebnem poglavju predstavlja avstrijsko-ameriški pesnik Herbert Kuhner „izbor slovenskih pesnikov v Avstriji“. V prevodih so objavljeni Erik Prunč, Valentin Polanšek, Milka Hartmanova, Gustav Januš, Andrej Kokot, Lev Detela, Karel Smolle, Milena Merlak; temu poglavju pa sledi reprezentativen pregled slovenskega pesništva.

Gotovo je v knjigi nekaj nepotrebnih pretiravanj, vsaj tako se nam zdi, če gledamo z evropskimi očmi na izbor „znamenitih Slovencev“. Večkratni olimpijski prvak Eric Heiden je le še po pokolenju Slovenec, pri bivšem avstrijskem kanclerju Kurtu Schuschniggju bomo morali še dalje, če bomo iskali njegovo slovensko pokolenje... Kljub vsemu je knjiga „Slovenian Heritage — Slovenska dediščina“ dragocen priročnik, gotovo pa bo ponesla težnje koroških Slovencev daleč okoli sveta.

Ob prvi obletnici smrti je v Ljubljani izšla tretja izdaja Prušnikovih spominov „Gamsi na plazu“. Tretji, dopolnjeni izdaji so dodali še več opomb in več ilustracij. Knjiga, ki je večji opis naše najmlajše dediščine, bo v Sloveniji osnovno berilo za bralno značko o družboslovnih publikacijah koroških Slovencev. Vzporedno s slovensko izdajo je v Beogradu izšel že srbohrvaški prevod.

Proti pričakovanjem je tudi nemški prevod Gašperjevih spominov v Avstriji doživel izreden sprejem pri tisku. Seveda recenzije niso bile po godu vsem, tako je šef heimatdiensta razburjeno pisal centralnemu glasilu socialistične stranke. Dunajska Arbeiterzeitung mu je kratko in jedrnatno odgovorila, da je Gašperja odlikoval avstrijski predsednik z odlikovanjem za zasluge pri osvoboditvi Avstrije. Preko tega tudi Feldner ne more, je pisala Arbeiterzeitung. Preko tega tudi tisti ne bodo mogli, ki v zmoti mislijo, da se „del katoliškega tabora“ priznava k domobrancem.

Gašperjevi spomini so tudi nauk, ki ga lahko potegnemo iz dediščine. V spremni besedi k tretji izdaji je zapisal Gašperjev dolgoletni osebni prijatelj Pavle Zaucer: „Gašper je vedno po-

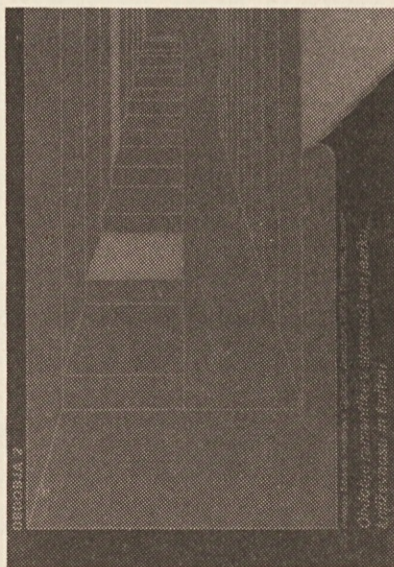
udarjal, da koroškimi Slovencem povzroča največjo škodo iluzija, češ da bodo od večinskega naroda dobili kakšno pravico ali ugodnost v dar, brez boja in žrtev.“

„S to knjigo posegamo v širši evropski prostor,“ je dejal ob predstavitvi zbornika „Obdobje romantike v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi“ profesor za slovensko književnost Jože Koruza. Gre za zbornik predavanj, ki je nastal ob mednarodnem simpoziju lanskega leta v Ljubljani. Zbornik so uredili univerzitetni profesorji Boris Paternu, Franc Jakopin in Jože Koruza. Gre za druge vrste dediščine: za razmah našega jezika, literature in kulture. O tej temi so na drugem tovrstnem simpoziju razpravljali v Ljubljani znanstveniki iz vse Jugoslavije, Poljske, Češke, Nemčije in iz ZDA. Posebno razveseljivo je, da so se organsko vključili v to delo kar trije zastopniki slavističnega inštituta na celovski univerzi. Sploh celovski slavisti z vso vneto in znanstveno resnostjo posvečajo velik del svojih raziskav slovenščini.

Zbornik je drugi v zbirki Obdobja. Kot so zapisali uredniki, naj služi zbirka „izpopolnjevanju znanja in mišljenja na visokih in srednjih šolah“. V njem so zajeli 36 referatov s simpozija, ki je bil prirejen kot poseben, tematsko zaokrožen delovni program k poletni slovenistični šoli.

Tri knjige, ki neodvisno druga od druge iščejo sledove slovenske dediščine. Zanimivo je spoznanje, da prav v dobi konzumatizma in navideznega odklanjanja vrednot vedno več skupin išče svoje korenine in se zanima za dediščino, ki je pač taka, kot so jo ustvarjali ljudje sami, ne pa kot jo bi radi posamezniki videli.

B. S.

Edi Gobec, Slovenian Heritage, založil Slovenian Research Center of America, Ohio 1980.

Karel Prušnik-Gašper, Gamsi na plazu, založila založba Borec, Ljubljana 1981

Boris Paternu (ured.), Obdobja 2, založila univerza Edvarda Kardelja, Ljubljana 1981

Slovenske skupine na reviji mladinskega gledališča

„Igramo v slovenskem jeziku, kljub temu upam, da vam bo igra ugajala,“ tako je „šef“ lutk Mladje Koroške dijaške zveze po kratkem uvodu v vsebino igre dejal gledalcem v auli pedagoške akademije, ki so si v petek popoldan ogledali to predstavo. Lutke mladje so sodelovale pri letošnjem „Woche des darstellenden Spiels“, ki ga vsako leto organizira deželni mladinski referat. Odrski skupini Koroške dijaške zveze redno sodelujeta pri tem natečaju.

Natečaj „Woche des darstellenden Spiels“ je neke vrste prerez skozi odrsko delo mladinskih skupin na Koroškem. Sodelujejo šole in mladinske skupine. Letos so sodelovali tudi Pliberčani z odlomkom iz igre „Kekec“, ki jo je režirala Anita Hudl. Skupini nista nastopili iz tekmovalnih razlogov, ampak da nemškogovoreči mladinski in strokovni publiko približajo otroško igro v slovenskem jeziku.

kolo-scenerija in se kar niso mogli načuditi, kaj ljubezen do igranja in fantazija zmoreda in česa se vse poslužita. Čeprav niso razumeli vsake besede, pa so dojeli vsebino

učiteljica pa je rekla „čeprav ne znam slovensko, pa vendar zmeraj vse razumem, kadar vas gledam“.

Da je publika igro z veseljem sprejela in ji tudi sledila, pa pove že to, da so proti koncu vsi ploskali v ritmu pesmi.

Simpozij o dvojezičnosti

V okviru sodelovanja med celovško, graško in ljubljansko slavistiko so pretekli teden razpravljali v Ljubljani o nekaterih vprašanih slovenščine, važen poudarek srečanja univerz iz dveh držav pa so namenili tudi dvojezičnosti na Koroškem. O teh vprašanih so predavali predvsem graški slavisti: vodja seminarja prof. Stanko Hafner (Dvojezičnost, temeljni problem slovenistike na Koroškem), dr. Erik Prunč (K tehniki anketiranja v dvojezičnem prostoru na primeru Koroške), dr. Heinz Pfandl (K regionalni porazdelitvi izoleks pri slovenskih dialektih na Koroškem) in dr. Ludvik Karničar (Oblikoslovne preme v slovenskih koroških dialektih). S celovške univerze so sodelovali na simpoziju tudi vodja seminarja prof. Gerhard Neweklovsky ter asisenta dr. Pohl in dr. Olof.

Lutkarji Koroške dijaške zveze

Po razlagi vsebine so lutkarji korajžno zaigrali, gledalci pa so strmeč sledili poteku na odru. Posebno jih je privlekla impozantno

igre. Spontano so se po igri zgrnili okoli igralcev mladi gledalci, si ogledovali čudo-kolo in hoteli od lutkarjev čim več zvedeti. Neka

Zdravko Inzko v zunanem ministrstvu

V začetku meseca maja je nastopil službo v Zveznem ministrstvu za zunanje zadeve na Dunaju naš rojak dr. Zdravko Inzko, ki je deloval prej skoraj sedem let pri Organizaciji Združenih narodov (UNO).

Zdravko Inzko je obiskoval dvojezično ljudsko šolo v Svečah v Rožu, Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu, juridično fakulteto v Gradcu in Diplomatsko akademijo na Dunaju. Kot študent se je aktivno udeleževal v slovenskih organizacijah (KDZ, SAK, SPD Kočna) in bil občasno tudi sodelavec in „Našega tednika“.

Zdravku, ki deluje sedaj v političnem oddelku zunanjega ministrstva, čestitamo in želimo v novem delokrogu veliko uspeha.

MI ZA VAS

PIŠE MIHA ZABLATNIK

KLUB SLOVENSKEGA OBČINSKIH ODBORNIKOV KEL KOROŠKA ENOTNA LISTA

Po trenutno veljavnih predpisih more konzument pri kmetu direktno kupovati mleko samo tedaj, če kmet mlekarni tako prodajo posebej najavi in zato tudi plačuje dajatev. Ta ureditev

šel morda posnemalca tudi v naših krajih. Omenjeni kmetje so prodali svoje krave oz. eno svojih krav konzumentom in imajo sedaj to kravo oz. te krave pri sebi na krmi. Konzument-

Kmet-konzument: namesto prodaje mleka, krave na krmo!

pomeni prikrajšanje kmeta in konzumenta v prid mlekarnam. S to problematiko so se dolgo časa ubadali tudi gorski kmetje, ki so se odločili za biološko kmetovanje in preko svoje zarduge prodajali svoje pridelke direktno konzumentom. Le pri prodaji mleka so nastale težave.

Našli pa so izhod, ki bo na-

je torej sedaj ne kupujejo več mleka od kmetov, temveč dobivajo mleko svojih krav. Kmet pa zaračuna krmljenje in oskrbo take krave. Mislim, da bi s tako rešitvijo tudi pri nas bilo pomagano marsikateremu kmetu, pa tudi vsem tistim odjemalcem, ki si želijo mleko iz hleva, namesto od mlekarn ob- in predelane mleka.

Od 1. oktobra naprej nov davek za motorna vozila

S 1. oktobrom letošnjega leta bodo začele veljati nove davčne postavke za nekatere razrede jakostne prostornine (Hubraumklassen) osebnih vozil in kombijev. Objavljam tabelo posameznih razredov, ki veljajo za bencinske motorje. Lastniki vozil z dizlovmi motorji bodo dodeljeni vedno naslednjo nižjo davčno postavko kakor tisti z bencinskimi motorji.

jakostna prostornina:		
nad	do	šil. na leto
—	1000 ccm	660.—
1000 ccm	1250 ccm	780.—
1250 ccm	1500 ccm	900.—
1500 ccm	1750 ccm	1440.—
1750 ccm	2000 ccm	1800.—
2000 ccm	2500 ccm	2700.—
2500 ccm	3000 ccm	3600.—
3000 ccm	3500 ccm	4500.—
3500 ccm	4000 ccm	5400.—
4000 ccm	—	8100.—

Gost v Našem tedniku

Franz Kaplenig:

„Ljudje naj čuvajo izročilo — slovensko besedo, pesem in navade“

Franz Kaplenig je priznan akademski slikar, večinoma živi pri Zilji, v Draščah, kjer dela in riše v 8 m² veliki kašči. Kot sam pravi, tam najde motive za svoje slike, tam slika človeka, njegov slovenski značaj ter okolje.

NT: Naredili ste v Kramergasse grbe prijateljskih mest Celovca. Med temi grbi je tudi novogoriški. Ali je kdo zategadelj kaj rekel?

Kaplenig: Ko sem delal te mestne grbe, so mimoidoči zelo sledili mojemu delu. Pri izdelovanju mestnega grba Nove Gorice pa so vedno znova prihajali mimo taki, ki so me nekoliko ovirali. Povedal sem jim, da sta Nova Gorica in Celovec prijateljski mesti že izpred druge svetovne vojne.

NT: Kaj večinoma slikate in kaj hočete s tem izpovedati?

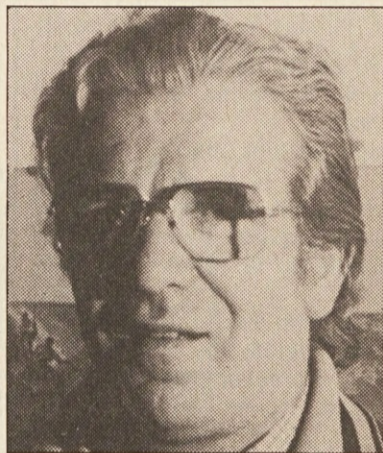
Kaplenig: Rišem in slikam zilijskega kmeta po premultipliranem načinu, kar ni kopiranje in preslikovanje, vsota vsega tega je produkt okolja in ljudi na Zilji pri tromeji. S tem izpovedujem, da so tu še živi soseščina in zdravi, odkriti medsebojni odnosi, kot jih pač trda okolica in življenje ob meji izoblikujeta. To se kaže tudi v načinu slikanja: z ogledom potegnjenih črt in konture so zmeraj zelo ostre, skoraj trde. Tako vidim in rišem človeka in okolje. Rišem samo to, kajti to je moja zemlja. S tem svojim načinom sem uspel tudi v inozemstvu.

NT: Vaši dobri odnosi z domačini in okoljem Vas navdihujejo pri umetniškem delu. Naj to pomeni, da Vam razvoj tega okolja in vplivi nanj niso deveta briga?

Kaplenig: Glejte, v svojih slikah upodabljam abstraktno in umetniško presnavljam Ziljana in njegovo, pa tudi svojo okolico. Včasih pa se zgodi, kot pred nedavnim, da ljudem tudi kaj svetujem.

NT: Kako?

Kaplenig: Neki domačin ima zelo lično in dobro ohranjeno kmečko hišo. Pri popravilu je hotel verando pokriti s pleksisteklom, kar bi sliko hiše samo skazilo. Svetoval sem mu, naj pokrije verando s skodlami, kar je potem tudi storil. Pravim pa tudi ljudem, naj čuvajo in ohranjajo svoje izročilo, slovensko besedo, običaje in pesem, ne kot muzealnega spomenika, ampak kot važen in pomemben del sebe sa-

mih, odpadništvo pa pomeni človeško, kulturno in socialno izkoreninjenost, katere posledica je puščava, praznina.

NT: In Vaši važnejši uspehi na umetniškem področju?

Kaplenig: Leta 1956 sem z uspehom razstavljal v Ljubljani, 1968 sem prejel nagrado dežele Koroške, dobil sem zlato priznanje galerije Centro v Benetkah, prav tako sem v Izraelu dobil leta 1971 zlato priznanje.

NT: Želimo Vam še mnogo uspehov in hvala za razgovor.

F. W.

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

lite, mi zaigramo — 19.00 Muppet-show — 19.25 Kdo me hoče? — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Nevidni svet — 21.00 Tajni profesionalci — 21.20 Politika ob petkih — 22.20 Mož v sivi obleki — 0.15 Poročila.

SOBOTA, 30. maja: 17.10 Križarjenje svetovnega popotnika — 17.35 Muppet-show — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Slučaj Vanja — 22.45 Vprašanja kristjana — 22.50 Z jekleno pestjo — 0.20 Poročila.

NEDELJA, 31. maja: 13.55 ORF danes — 14.00 Športno popoldne — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Kraj storitve — 21.45 Šport — 22.00 Soap — 22.25 Chicago 1930 — 23.10 Poročila.

PONEDELJEK, 1. junija: 15.55 ORF danes — 16.00 Papeževa maša — 18.00 Znanje danes — 18.30 Orientacija — 19.00 Muppet-show — 19.25 Kdo me hoče? — 21.05 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Stekljena kletka — 0.10 Poročila.

TOREK, 2. junija: 17.55 ORF danes — 18.00 Dialogi s Herodotom — 18.30 Galerija — 19.00 Muppet-show — 19.25 Kdo me hoče? — 20.15 Kaj sem po poklicu? — 21.03 Apropos film — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

SREDA, 3. junija: 17.55 ORF danes — 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Na poti po Avstriji — 19.00 Muppet-show — 19.25 Kdo me hoče? — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kultura ob sredah — 21.00 Brez fantazije ni resničnosti — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Konc sanj — 0.15 Poročila.

ČETRTEK, 4. junija: 17.55 ORF danes — 18.00 Brez nagobčnika — 19.00 Muppet-show — 19.25 Kdo me hoče? — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Trič, trač — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Internationalno Beethovnovoklavirtekmovanje 1981 — 0.50 Poročila.

1

LJUBLJANA

PETEK, 29. maja: 8.45 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 14.55 TV v šoli — 17.30 Poročila — 17.35 Družina Smola — 18.00 Domači ansambli — 18.30 Obzornik — 18.40 Narodni park Durmitor — 19.10 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije — 20.55 Stanovanjska oprema za jutri — 21.00 Buddenbrookovi — 22.00 Propagandna oddaja — 22.05 V znamenju — 22.20 Pomladna noč.

SOBOTA, 30. maja: 8.00 Poročila — 8.05 Minigodci v glasbeni deželi — 8.20 Kapitan Kuk — 8.30 Zbis: Jabolko — 8.45 Ko utihne šolski zvonec — 9.15 Dokumentarna oddaja — 9.45 Jezik v javni rabi — 9.55 Bolnišnica na koncu

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

Petek, 29. maja:

14.10—15.00 Koroški obzornik — „Kulturna vzajemnost — naša sila“ (posnetki akademije Slov. gimnazije — 2. del).

Sobota, 30. maja:

09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 31. maja:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

mesta — 10.50 Ljudje in zemlja — 11.50 Poročila — 17.05 Poročila — 17.10 Moški ne jokajo — 18.30 Naš kraj — 18.45 Risanka — 18.55 Košarka — 20.26 Zrno do zrna — 20.30 TVD — 20.55 Vreme — 21.00 Srečanja — 22.40 TV kažipot — 23.00 Poročila.

NEDELJA, 31. maja: 8.50 Poročila — 8.55 Živ žav — 9.45 Tale — 10.40 TV kažipot — 11.00 Festival MPZ Celje 81 — 11.55 Mozaik — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Jugoslavija, dober dan — 13.35 Poročila — 14.10 Avtomobilske dirke za VN Monaca — 14.55 Počitelj — 15.25 Avtomobilske dirke za VN Monaca — 16.45 In sina... — 18.10 Sestanev v nebotičniku — 19.10 Risanka — 19.22 TV nocoj — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Ko pomlad zamuja — 21.00 Vas med streškimi jarki — 21.30 V znamenju — 21.55 Športni pregled.

PONEDELJEK, 1. junija: 17.10 Poročila — 17.15 Vrtec na obisku — 17.35 Pajkova mreža in mravlje — 18.00 Človek in duševna stiska — 18.20 Prizadeji otroci rišejo — 18.35 Obzornik — 18.45 Zdravo mladi — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.50 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Odmor — 21.00 Kulturne diagonale — 21.35 V znamenju.

TOREK, 2. junija: 17.15 Poročila — 17.20 Kapitan Kuk — 17.30 Glasba narodov — 18.00 Pisani svet — 18.30 Obzornik — 18.40 Kričič — 19.10 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Odprto za ustvarjalnost — 20.00 Propagandna oddaja — 20.55 Bojni tovariš Hans Beimler — 22.05 V znamenju.

SREDA, 3. junija: 17.40 Poročila — 17.45 Z besedo in sliko: Moje akcije — 18.05 Umetnost v revoluciji — 18.30 Obzornik — 18.45 Amaterski studio — 19.15 Risanka — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna: Točno opoldne — 21.25 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov — 21.30 Miniature: Kolumbijsko zlato — 21.55 V znamenju.

ČETRTEK, 4. junija: 17.25 Poročila — 17.30 Deklica, ki ni znala niti krave pomolsti — 18.00 Mozaik kratkega filma: Ljubezen neke uniforme — 18.30 Obzornik — 18.40 Po sledih napredka — 19.10 Risanka — 19.22 TV nocoj —

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: »Naš tednik«, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 180.— šil., za Jugoslavijo 200.— din, za ostalo inozemstvo 300.— šil. (po zračni pošti 550.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Borut Sommeregger. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

Ponedeljek, 1. junija:

09.15—09.30 Weiß Josefina: Koroška narečja (šolska rad. oddaja za šolarje od 4.-8. šolske stopnje).

14.10—15.00 Koroški obzornik — Zborovska glasba.

Torek, 2. junija:

09.30—10.00 Domača zabavna glasba.

14.10—15.00 Koroški obzornik — Rdeče, rumeno, zeleno — Popevke.

Sreda, 3. junija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Portret koroškega kulturnega delavca: Dr. Anton Feinig.

Četrtek, 4. junija:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Družinski magazin.

19.24 Vreme — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Glasbeni četrtek — 21.35 625 — 22.05 V znamenju

2

PETEK, 29. maja: 15.55 Balkansko prvenstvo v odbojki — 19.30 TVD — 20.00 Narodna glasba — 20.45 Zagrebška panorama — 21.10 Teveteka — 21.55 V petek ob 22 uri, kulturni magazin.

SOBOTA, 30. maja: 16.25 Nogomet: Vardar: Velež — 18.15 Opera — 19.30 TVD — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.45 Poročila — 20.55 Feljton — 21.25 Športna sobota — 21.45 Resna glasba.

NEDELJA, 31. maja: 16.00 Nedeljsko popoldne — 17.30 Morilec filmov — 19.00 Risanka — 19.30 TVD — 20.00 Jazz na ekranu — 20.55 Včeraj, danes jutri — 21.20 Odrske luči.

PONEDELJEK, 1. junija: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Gledališče strička Brane — 18.00 Partizanska zgodba — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Športni grafikon — 19.30 TVD — 20.00 Po poteh spoznanj — 20.50 Zagrebška panorama — 21.30 Objubljena dežela — 22.20 Iz sporeda TV ...

TOREK, 2. junija: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Palčki nimajo pojma — 18.15 Odprta knjiga — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Abba — 20.55 Človek in čas — 21.25 Zagrebška panorama — 21.50 Od Križevcev do Kalnika.

SREDA, 3. junija: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Kaj je novega pod streho — 18.15 Splošna ljudska obramba — 18.45 Amaterski studio — 19.30 TVD — 20.00 Medalja — 21.35 Zagrebška panorama — 21.55 Tale.

ČETRTEK, 4. junija: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Družba Zore rdečelaske — 18.15 Znanost — 18.45 Ugrabitev — 19.30 TVD — 20.00 Teleskopija — 21.00 Po izbiri — 23.00 24 ur — 23.05 Kronika Sterijevega Pozorja.

slovenski informacijski center
slovenisches informationscenter
slovene information center

A-9020 Klagenfurt/Celovec, Viktringer Ring 26

Koroški zbori in tamburice na kasetah

Kočna - Hodiški tamburaši
Šentjakovski otroci
Danica

Šmihelski čebelarji so slavili:

„Bodimo kot družina čebel!“

Minulo nedeljo je Slovensko čebelarstvo društvo (SČD) Šmihel vabilo na slavnostno prireditev ob 60-letnici društvenega obstoja. V Schwarzlovi dvorani v Pliberku se je zbralo veliko število čebelarjev in njihovih

prijateljev ter cela vrsta častnih gostov iz Avstrije in Slovenije. Prireditev sta popestrila moški pevski zbor „Elektroelement“ iz Zagorja ob Savi ter moški pevski zbor „Kralj Matjaž“ iz Libuče pri Pliberku. Navzoči so si lahko ogledali tudi razstavo „Čebelarstvo včeraj in danes“. V imenu prireditelja je občinstvo pozdravil šmihelski dekan Kristo Srienec v obeh deželnih jezikih. Prav poseben pozdrav je veljal pokroviteljem prireditve — deželni vladi, ki jo je zastopal zaradi odsotnosti Wagnerja in Pfeiferja pliberški župan Franc

Mikusch, generalnemu konzulatu SFR Jugoslavije, zastopal ga je Alfonz Naberžnik, županu občine Pliberk in predsedniku Narodnega sveta dr. Matevžu Grilcu.

Po pozdravnih besedah dekana Srienca pa je spregovoril predsednik SČD Šmihel, Luka Boročnik. V svojem govoru je na kratko orisal pot društva od ustanovitve do danes. Društvo so ustanovili leta 1921, od začetka pa do svoje smrti mu je predsedoval Vincenc Pečnik, rojen v Lepeni pri Železni Kapli. Vincenc Pečnik se je že v rani mladosti začel ukvarjati s čebelarstvom, kot je dejal Boročnik. V prvih letih je SČD štelo 30 članov. Po svetovni vojni pa se je „čebelarska družina“ zmanjšala, toda neumorni delavec in

strastni ljubitelj čebel Vincenc Pečnik je kmalu dvignil število članov spet na 25. Pečnikovi smrti leta 1963, je število članov močno padlo. Društvo je imelo le še sedem članov.

Danes šteje društvo, kot je dejal sedanji predsednik Luka Boročnik, 32 članov. „Delo v društvu napreduje, kar me posebno veseli,“ je dejal Boročnik. Zahvalil se je vsem članom in dobrotnikom, ki društvo podpirajo. Boročnik je svoj govor zaključil z geslom, ki mora veljati za vse čebelarje: vsi za enega. Nato so spregovorili častni gostje. Župan mestne občine Pliberk, Franc Mikusch, se je v imenu deželnega vladarja Wagnerja, kot tudi v imenu občine Pliberk zahvalil za povabilo ter SČD želel vse najboljše pri nadaljnjem delu.

Lepo gesto je župan pokazal s tem, da je spregovoril tudi v slovenščini. „Mi smo v dvojezični občini, zato je moja dolžnost, da spregovorim tudi slovensko.“

Tudi konzul Alfonz Naberžnik se je prireditelju zahvalil za povabilo ter izrekel v imenu generalnega konzulata SFR Jugoslavije v Celovcu najboljše čestitke k jubileju.

Kot naslednji je spregovoril predsednik NSKS dr. Grilc, ki je dejal, da naj bodo Slovencem čebele zgled: „Čeprav so majhne, ustvarijo veliko, ker ena pomaga drugi. Vzemimo si pri njih zgled in držimo skupaj kot ena družina. Le tako bomo mogli napolniti s pravicami piske, ki je sedaj še bolj prazen. S skupnim delom nam napolnijo piske z medom.“

Grilc je želel SČD še mnogo uspeha ter voščil predsedniku, ki bo v kratkem slavil 60. rojstni dan, vse najboljše.

Spregovorilo je še mnogo častnih gostov in zastopnikov raznih organizacij, ki so želeli čebelarskemu društvu vse najboljše.

K slikam:

Pozdravne besede je spregovoril šmihelski dekan Kristo Srienec (levo). — Slavnostni spored je privabil mnogo obiskovalcev (v sredini). — Veliko je bilo zanimanja za čebelarsko razstavo; spodaj: predsednik čebelarjev Luka Boročnik (desno).

ŠPORT

Na Koschatovem igrišču je SAK minulo nedeljo imel v gosteh enajsterico iz Velikovca. V jesenskem kolu so slovenski nogometaši premagali Velikovčane 2:1. Nasprotnik je pred nedeljsko tekmo zasedal 4. mesto na lestvici, SAK pa slej ko prej 9. Po zmagi proti močtvu iz Možberka v predzadnjem kolu, so gledalci (verjetno tudi igralci) bili radovedni, ali bo SAK-u uspelo poraziti tudi Velikovčane.

Slovenski nogometaši so pričeli tekmo zelo dobro in so imeli že v prvih minutah lepe možnosti za zadetek. Nasprotnik se je sprva le težko rešil zgodnjega zadetka. Po desetih minutah

Po zmagi nad Velikovčani:

SAK na 7 mestu

je SAK vodil 1:0. Za zadetek je poskrbel Fera, ki je bil tudi eden najboljših igralcev. Po tem zadetku pa so slovenski nogometaši imeli eno stoototno možnost za drugo — toda nadaljnega zadetka ni in ni bilo. Velikovčani so bili v protinapadih nevarni in iz takega protinapada so v 29. minuti tudi izenačili. Nekoliko razočarani so igralci zapustili po prvem polčasu igrišče.

Namesto Luschniga, ki se je bil poškodoval, je v drugem polčasu igral Perč. Slika je bila ista kot v prvem polčasu: SAK je napadal, izigral lepe možnosti, toda vedno spet so napadalci zgrešili gol. Nasprotnik je bil v protinapadih nevaren, toda le-

pih akcij jim je uspelo le malo. Spet je SAK imel nekaj „stoototnih“, ki pa jih napadalci niso izrabili. Trikrat je rešila Velikovčane vratnica. V 80. minuti pa je Babšek s čudovitim prostim strelom premagal nasprotnikovega vratarja. SAK je zaslužen zmagal 2:1.

Tekmo je vodil odlični sodnik Buser. Po tej zmagi zaseda SAK 7. mesto na lestvici.

Postava: Ahlin, Velik (Gregorič), Kreutz, Lampichler, Woschitz, Fera, Luschnig (Perč), Babšek, Drnovšek, Zablatnik, Hobel.

Neodločeno proti prvemu

Bilčovs — Sele 0:0

Zadnje nedelje so igrali Selani proti vodečemu na lestvici Bilčovsu. Že položaj na lestvici je obetal dramatično tekmo, kajti Bilčovs je moral zmagati. Obe moštvi sta začeli zelo previdno. Prvo možnost za zadetek so imeli Bilčovščani, oster in lep udarec z glavo pa se je odbil od prečke. Po 15 minutah je zamenjal Zdravka Oraže legionar Mohorčič. Na obeh straneh sta bili najbolj zaposleni

obrambni formaciji, tako, da so bile stoototne možnosti za gol redkost. Z rezultatom 0:0 je sodnik Mayer odžvižgal polčas.

Po odmoru se je nadaljevala lepa in dramatična tekma. Borba za vsak meter, lepe šanse, na obeh straneh dobra vratarja. Vsi gledalci so samo še čakali na prvi gol. Tega so dali iz lepega protinapada Selani. Iz kritične situacije v Bilčovški obrambi je prišla žoga na levega napadalca N. Hribernika. Nasprotnikovega branilca ni bilo, vratar je pritekel iz gola, Hribernik pa je premišljeno dal žogo z glavo v nasprotnikov gol. Kar nato „zadoni“ sodnikova piščal — indirektni prosti strel za Bilčovs. Vsi gledalci, kakor tudi bilčovški igralci, so se čudili. Ostalo je pri 0:0.

Najbolj pa so se zgražali seveda igralci Donau iz Celovca, ki so glasno navijali za Selane. To pa seveda v slovenščini.

Zadnje šanso za selsko zmagano pa je zgrešil v zadnji minuti F. Jug.

Slov. gimnazija je deželni prvak

Nogometno moštvo Slovenske gimnazije pod vodstvom prof. Antona Malleja, je minuli torek postalo deželni prvak višjih in srednjih šol Koroške. V finalu je gimnazija naletela na moštvo celovške HTL. Na Koschatovem igrišču

je enajsterica Slovenske gimnazije ob podpori velikega števila navijačev tekmo zmagala zaslužen s 3:1. Za dva gola je poskrbel Nanti Travnik, en zadetek pa so si dali gostje sami.

Treba je pohvaliti celotno moštvo, kakor tudi trenerja prof. Malleja, ki je svojo enajsterico privedel do tako vidnega rezultata.

Meseca junija se bo tekmovalje nadaljevalo na Gradiščanskem, kjer se bodo moštva iz vseh zveznih dežel borile za naslov Avstrijskega prvaka. Slovenska gimnazija bo zastopala kot najboljše moštvo srednjih šol Koroško.

Igrali so: Jenschatz, F. Wieser, Hribernik, Weber, Zduc, Gregorič, Kreuz, Sadjak, Travnik, M. Wieser, Grilc.

Igre SAK: na igrišču v Žrelcu

v soboto, 30. 5., ob 16.00
Žrelec 23 — SAK 23
ob 17.45 uri Žrelec — SAK
v nedeljo, 31. 5., ob 10.15
SC Žrelec ml. — SAK ml.
SV Vetrinjski šolarji — SAK šolarji, ob 16.00 v Vetrinju

Sele na igrišču v Trdnji vasi:

v soboto, 30. 5., ob 15.45
Trdnja vas 23 — Sele 23
in ob 17.30 uri
Trdnja vas I — Sele I